

Syskonkort

Syskonkortet har framställts inom det finska projektet Eriytyinen sisarus (Annorlunda syskonskap).

Till syskonskap hör många olika känslor som kan vara svåra att sätta ord på. Med hjälp av korten kan man känna igen och sätta ord på sina känslor. Alla kortens citat är syskons verkliga upplevelser.

Med korten kan man jobba individuellt eller i grupp med läskunniga syskon, föräldrar eller närstående till barn med funktionsnedsättning samt med professionella. Med hjälp av syskonkortet kan man till exempel:

- Leda och diskutera kring ämnet annorlunda syskonskap
- Hjälpa att sätta ord på olika sidor av syskonskap och
- Erbjud syskonen kamratstöd: "någon annan har också tänkt så"

Ett exempel på hur man kan använda korten:

- Deltagarna plockar åt sig ett kort man tycker passar en själv.
- Alla får en chans att berätta om kortet de har valt.
- De andra deltagarna får fråga och kommentera.
- Det är bra om ledaren har färdigt uttänkta öppna hjälpfrågor

Korten är indelade i teman med olika färger. Ledarna kan leda diskussionen enligt teman. Teman är:

- Grön = Helt vanligt syskonskap
- Grå = Det osynliga barnet
- Lila = När grundtryggheten rubbas
- Röd = Du är viktig för mig!

"Mitt syskon är
vanligt för mig,
fastän hen är
speciell."

"Jag får aldrig
bråka."

"Mitt syskon är
jobbigt!"

"Det är irriterande,
när jag måste vakta
mitt syskon."

"Mitt syskon är bra,
fastän hen inte kan
så många saker."

"Det finns många
bra saker med mitt
syskon."

"Jag orkar inte alltid
med mitt syskon."

"Man kan leka och
läsa böcker med
mitt syskon."

"Vi har många
gemensamma roliga
upplevelser med mitt
syskon."

"Vi gör saker
tillsammans med
mitt syskon."

"Dumt när man alltid
måste ta med
syskonet."

"Mitt syskon får mig
att skratta."

"Jag måste göra
mera hemsysslor än
mitt syskon."

"Jag önskar att ni
också skulle ta hand
om mig."

"Man får inte visa
sina känslor."

"Jag har varit
tvungen att ta rollen
som storasyster eller
storebror, fastän jag
är yngre."

"Specialbarnets
sjukdom kräver
mycket av
föräldrarna, jag måste
klara mig själv."

"Jag är avundsjuk på
uppmärksamheten
mitt syskon får."

"Jag är arg!"

"Varför märker inte föräldrarna att jag också är viktig?"

"Alla tror att jag klarar mig själv."

"Jag skulle också någon gång vilja vara i centrum för uppmärksamheten!"

"Mitt specialsyskon tycker inte om att jag klarar mig."

"Orättvist att jag själv är frisk."

"Hen är mitt syskon
och jag kommer alltid
älska henne/honom."

"Jag vill skydda mitt
syskon."

"Jag är stolt över
mitt syskon."

"Det är viktigt att
syskonet finns."

"Jag önskar att mitt
syskon var friskt."

"Mitt syskon är ett
viktigt stöd för mig."

"Jag har alltid
förstått mitt
syskon."

"Jag och mitt
syskon står
varandra nära."

"Jag har lärt mig
mycket av mitt
syskon."

"Jag vill försvara
mitt syskon."

"Tack vare mitt
syskon har jag fått
många roliga
upplevelser."

"Olikhet är en
rikedom."

"Jag har svårt att acceptera mitt syskon."

"Jag önskar att ni också skulle ta hand om mig."

"Jag är ledsen."

"Jag önskar att min familj skulle vara vanlig!"

"Jag känner mig utanför."

"Jag är orolig över mitt syskons framtid."

"Jag är orolig över min egen framtid."

"Är mitt syskons sjukdom eller funktionsnedsättning någons fel?"

"Tänk om det händer något hemskt när jag sköter om mitt syskon?"

"Får jag orsaka mer bekymmer åt mina föräldrar?"

"Jag är rädd."

"Ibland önskar jag att det här skulle ta slut."

Joker
Jag vet inte

Joker
Jag vet inte

Joker
Jag vet inte

Joker
Jag vet inte

Grön = Helt vanligt syskonskap

1. "Mitt syskon är vanligt för mig, fastän hen är speciell."
2. "Jag får aldrig bråka."
3. "Mitt syskon är jobbigt!"
4. "Det är irriterande, när jag måste vakta mitt syskon."
5. "Mitt syskon är bra, fastän hen inte kan så många saker."
6. "Det finns många bra saker med mitt syskon."
7. "Jag orkar inte alltid med mitt syskon."
8. "Man kan leka och läsa böcker med mitt syskon."
9. "Vi har många gemensamma roliga upplevelser med mitt syskon."
10. "Vi gör saker tillsammans med mitt syskon."
11. "Dumt när man alltid måste ta med syskonet."
12. "Mitt syskon får mig att skratta."

Grå = Det osynliga barnet

1. "Jag måste göra mera hemsysslor än mitt syskon."
2. "Jag önskar att ni också skulle ta hand om mig."
3. "Man får inte visa sina känslor."
4. "Jag har varit tvungen att ta rollen som storasyster eller storebror, fastän jag är yngre."
5. "Specialbarnets sjukdom kräver mycket av föräldrarna, jag måste klara mig själv."
6. "Jag är avundsjuk på uppmärksamheten mitt syskon får."
7. "Jag är arg!"
8. "Varför märker inte föräldrarna att jag också är viktig?"
9. "Alla tror att jag klarar mig själv."
10. "Jag skulle också någon gång vilja vara i centrum för uppmärksamheten!"
11. "Mitt specialsyskon tycker inte om att jag klarar mig."
12. "Orättvist att jag själv är frisk."

Lila = När grundtryggheten rubba

1. "Jag har svårt att acceptera mitt syskon."
2. "Jag önskar att ni också skulle ta hand om mig."
3. "Jag är ledsen."
4. "Jag önskar att min familj skulle vara vanlig!"
5. "Jag känner mig utanför."
6. "Jag är orolig över mitt syskons framtid."
7. "Jag är orolig över min egen framtid."
8. "Är mitt syskons sjukdom eller funktionsnedsättning någons fel?"
9. "Tänk om det händer något hemskt när jag sköter om mitt syskon?"
10. "Får jag orsaka mer bekymmer åt mina föräldrar?"
11. "Jag är rädd."
12. "Ibland önskar jag att det här skulle ta slut."

Röd = Du är viktig för mig!

1. "Hen är mitt syskon och jag kommer alltid älska henne/honom."
2. "Jag vill skydda mitt syskon."
3. "Jag är stolt över mitt syskon."
4. "Det är viktigt att syskonet finns."
5. "Jag önskar att mitt syskon var friskt."
6. "Mitt syskon är ett viktigt stöd för mig."
7. "Jag har alltid förstått mitt syskon."
8. "Jag och mitt syskon står varandra nära."
9. "Jag har lärt mig mycket av mitt syskon."
10. "Jag vill försvara mitt syskon."
11. "Tack vare mitt syskon har jag fått många roliga upplevelser."
12. "Olikhet är en rikedom."

Syskonkortet har framställts inom det finska projektet Erytinen sisaruus (Annorlunda syskonskap). I projektet har man samlat information om erfarenheter och behov, som syskon till långtidssjuka barn eller till barn med funktionsnedsättning har. Projektet har också utvecklat material för att stöda syskonen. På syskonkortet har man samlat syskons verkliga erfarenheter som korta meningar. Erytinen sisaruus-projektet har gjorts i samarbete med Kehitysvammaisten Tukiliitto ry, Harvinaiskeskus Norio, TATU ry, Sylva ry och Rinnekoti- Säätiö. Projektet är finansierat av Social- och hälsovårdsministeriet via Veikkaus intäkter. Kortet har översatts till svenska av FDUV.